

95.706492
61
nt

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

MAANDBLAD UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSE ENTOMOLOGISCHE VERENIGING

ISSN 0013-8827. Officiële afkorting (World List): Ent. Ber., Amst.

Deel 41

1 april 1981

No. 4

Adres van de Redactie:

B. J. LEMPKE, Plantage Middenlaan 64, 1018 DH Amsterdam — Nederland

INHOUD: J. A. W. LUCAS, Syrphiden allerlei: 49; H. J. G. MEUFFELS, Status of *Sympycnus annulipes* (Meigen, 1824) and *S. desoutteri* Parent, 1925 (Diptera, Dolichopodidae): 54; A. DIAKONOFF and Y. ARITA, The early stages of *Thaumato-grapha eremnotorna* Diakonoff & Arita with remarks on the status of the Hilarographini (Lepidoptera Tortricioidea): 56; JEAN BELLE, A new species of *Epigomphus* from Mexico (Odonata: Gomphidae): 61; KORTE MEDEDELINGEN: L. J. VAN DEVENTER, *Lucanus cervus*: 53; W. POPPE, *Apatura iris*: 53; H. K. J. PENNERS, *Cucullia scrophulariae*: 55; REDACTIE: Internationaal symposium: 63; BIBLIOTHEEK: 60; LITERATUUR: 63, 64.

Syrphiden allerlei

door

J. A. W. LUCAS

ABSTRACT. — Syrphid miscellany. *Metasyrphus nielseni* Dusek & Laska, *Sphaerophoria batava* Goeldlin, *S. chongjini* Bankowska, *Paragus finitimus* Goeldlin, *P. majoranae* Rondani, *Heringia senilis* Sack, *Parapenium lucidum* (Meigen) and *Xylota meigeniana* Stackelberg are for the first time recorded from the Netherlands, *Parapenium lucidum* (Meigen) and *Xylota coeruleiventris* Zetterstedt from Belgium. *Metasyrphus punctifer* (Frey), *Paragus bicolor* (Fabricius), *P. albifrons* (Fallén) and *Pipizella maculipennis* (Meigen) most probably do not belong to our fauna. Some differences between *Parapenium lucidum* and *P. flavitarsis* are given and a key to a part of the *Xylota* species is presented.

De laatste jaren zijn niet al te gunstig geweest voor een verdere uitbreiding van mijn collectie Nederlandse zweefvliegen, en de meeste aanwinsten van betere soorten hebben betrekking op al bekende vindplaatsen of er zijn intussen al zo veel nieuwe vindplaatsen bekend geworden, dat het de vraag is of het zinvol is ze te publiceren — anders dan in een totaal overzicht. Slechts enkele er van wil ik in het hieronder volgende overzicht vermelden.

Metasyrphus nielseni Dusek & Laska. Faun. nov. spec. Rozendaal (Geld.), 12.V.1973, ♀, det. Laska. De soort werd pas in 1976 beschreven. De dieren werden in het verleden tot *M. punctifer* (Frey) gebracht. Vermoedelijk behoren al onze *M. punctifer*'s tot *M. nielseni*, daar *M. punctifer* een noordelijke soort schijnt te zijn. Controle zal echter noodzakelijk zijn; de tijd hiervoor heeft me echter tot nu toe ontbroken.

Doros conopseus (Fabricius). Wijster, 26.VI-5.VII.1974, ♀, leg. C. van Achterberg. Zeldzame soort.

Didea alneti (Fallén). Soestduinen, 2.VI.1965, ♀, leg. H. Lambeck. Zeldzaam.

Eriozonea syrphoides (Fallén). Soestduinen, 4.VIII.1965, ♀ en Epen, Onderste Bos, 6.VIII.1965, ♀, beide leg. H. Lambeck. Zeer zeldzaam.

Sphaerophoria Lepeletier & Serville. Dit genus is de laatste jaren sterk in beweging en het einde is stellig nog niet bereikt. Goeldlin de Tiefenau, die van alle uit ons gebied bekende soorten de typen gezien heeft, heeft mijn materiaal onderzocht. Zijn determinaties geven het volgende beeld:

S. abbreviata Zetterstedt. Deze soort is door mij (Lucas, 1969) destijds onder *S. dubia* sensu Bankovska gebracht, en later door Van der Goot (1971) bij *S. picta* (Meigen). Ik bezit uit Nederland 18 ♂♂ en 7 ♀♀ van 11 vindplaatsen: Duurswoude, Olterterp, Wijnjeterp, Ravenswoud, Hoog Soeren, Wooldse Veen, Wouwsche Plantage, Breda (Liesbos), Boxtel, Oirschot en de Brunssummer Heide.

S. batava Goeldlin. Faun. nov. spec. 22 ♂♂ en 11 ♀♀ van 22 vindplaatsen: Ravenswoud, Haaksbergen (Buurser Zand), Hoog Soeren, Hulshorst, Assel, Rozendaal (Geld.), Winterswijk, Soestduinen, Wouwsche Plantage, Breda (Liesbos), Strijbeek, Ulvenhout, Hulten, Tilburg, Oisterwijk, Heeze (Strabrechtse Heide), Drunen, Echt, Etzenrade, Geulle (Armenbos), Cadier (Riesenberg) en Kottesen.

S. chongjini Bankowska. Faun. nov. spec. Bunder Bos, 30.VII.1969, ♂. Een merkwaardige vondst van deze soort uit het verre oosten!

S. interrupta (Fabricius) (syn.: *S. menthastri* auct.). Eén ♂ van Susteren en 5 ♀♀ van: Vierhouten, Oisterwijk, Echt en het Bunder Bos.

S. philanthus (Meigen). Vier ♂♂ van: Hoog Soeren, Wooldse Veen en Oirschot.

S. taeniata (Meigen). Vijf ♂♂ en 3 ♀♀ van 6 vindplaatsen: Vlaardingse Vlietlanden, Hulten, Etzenrade, Geulle (Armenbos), Bunder Bos en Cadier (Riesenberg).

S. virgata Goeldlin. Negen ♂♂ en 4 ♀♀ van 6 vindplaatsen: Vasse, Breda (Liesbos), Hulten, Oirschot, Hilvarenbeek en Haelen (Leubeek).

Platycheirus sticticus (Meigen). Savelsbos, 2.V.1966, ♀. Dit exemplaar werd door mij eerder (1967) gepubliceerd onder de naam *P. discimanus* Loew. Ik ving toen een ♂ en een ♀ van een *Platycheirus*-soort. Het ♂ kon ik vlot bepalen als een *P. discimanus*, het ♀ vertoonde ook de *discimanus*-kenmerken. Toen ik echter de echte *P. discimanus*-wijfjes leerde kennen, bleek het ♀ af te wijken. Ik kon het met een Engels ♀ van *P. sticticus* vergelijken en zo vaststellen, dat het tot deze uiterst zeldzame soort behoort.

Paragus Latreille. Ook dit genus is de laatste jaren in beweging gekomen en ook hier is het einde nog niet bereikt. Ook van dit genus heeft Goeldlin de Tiefenau al mijn materiaal onderzocht. Zijn determinaties geven aanleiding tot de volgende opmerkingen:

P. finitimus Goeldlin. Faun. nov. spec. Strijbeek (Goudberg), 27.VI.1952, ♀, leg. J. P. van Lith. Ook bekeek hij materiaal uit de coll. - Van Aartsen: Brunssum, 23.VII.1972. Verder deelde Van Aartsen mij mee, dat hij de soort ook nog ving bij Venlo (9.VIII.1977 en 18.VII.1979, 3 exemplaren). De soort lijkt sterk op *P. bicolor* (Fabricius), maar, voor zover mij bekend, is dit een zuidelijke soort, die niet bij ons te verwachten is. Er zijn echter ook nog andere soorten uit het *bicolor*-complex bekend. Of alle oude (en weinige!) opgaven van *P. bicolor* op *P. finitimus* slaan, zal gecontroleerd dienen te worden.

P. majoranae Rondani. Faun. nov. spec. De soort, die bij ons voorheen als *P. albifrons* (Fallén) te boek stond, blijkt niet deze soort te zijn (al kunnen er soms problematische exemplaren zijn), maar *P. majoranae*. Goeldlin controleerde mijn materiaal van Enschede en het materiaal van Van Aartsen: Swalmen, 30.VIII.1963; Valkenisse, 8.VII.1974; Venlo. 15.VI.1967 en Vilt, 1.VIII.1973.

Heringia senilis Sack. Faun. nov. spec. In 1964 publiceerde ik bij *H. heringi* een afwijkend exemplaar van Vierhouten (15.VII.1962 in plaats van 15.VIII.1962!). Tijdens een bezoek aan Goeldlin kon ik het exemplaar vergelijken met het typemateriaal van *H. senilis*. Het komt er uitstekend mee overeen.

Pipizella Rondani. Alweer een genus „in ontwikkeling”. In 1976 publiceerde ik over dit genus. Mijn gegevens over de Nederlandse soorten zijn als volgt:

P. varipes (Meigen). Dit is een gewone soort, die door (bijna ?) het gehele land te vinden is.

P. virens (Fabricius). Veel zeldzamer, maar in Zuid-Limburg niet zeldzaam. Van buiten Zuid-Limburg bezit ik de soort alleen uit Susteren (20.V.1972, 12.V.1974 en 23.V.1976, telkens 1 ♂).

P. annulata (Macquart). De zeldzaamste van onze (bekende) soorten. Ik bezit slechts 1 ♂ uit Eys en 6 ♀♀ uit het Bunder Bos (en zag ook exemplaren uit andere collecties).

P. maculipennis (Meigen). Alle in collecties ondergebrachte exemplaren van deze soort (voor zover het Nederlandse dieren betreft) behoren niet tot deze soort. Dat de soort hier voorkomt is niet waarschijnlijk: het is een zuidelijke (of zelfs zuidoostelijke) soort.

Parapenium Collin. Ook dit genus levert problemen. Een hiervan betreft *P. flavitarsis* (Meigen). Het was mij destijds al opgevallen, dat ik, met name bij de ♀♀, 2 typen kon onderscheiden (♂♂ had ik toentertijd nog niet): een type met grotere vlekjes en de hoek, begrensd door ader 3 en randader c scherp (als bij *Heringia*), het andere type met kleine ronde vlekjes en de hoek recht (als bij *Pipizella*). Later kon ik ook de bijbehorende ♂♂ onderscheiden. Tijdens het al bovengenoemde bezoek aan Goeldin bleek hij het met mij eens te zijn, dat we hier met twee soorten te maken hadden. Uit zijn notities naar aanleiding van de collectie-Meigen bleek het tweede type overeen te komen met de echte *P. flavitarsis*, het eerste met *Pipiza lucida*. Naast mijn eigen collectie (L) bekeek ik ook het materiaal uit de collectie van Van Aartsen (A), van der Goot (G), Verhaak (V), Van Doesburg (D) en Stobbe (S). Het resultaat is:

P. flavitarsis (Meigen): Duurswoude (S); Overveen, Muiderberg, Dwingelo, Volterbroek, Enschede, Nunspeet (alles A); Oirschot (V); Middelbeers (L); Eindhoven (D); Vlodrop (A); Meinelweg, Boukoul, Echt, Schinveld, Hopel (alles L); Cadier (A, L); Meers (A) en Eperheide en omstreken (D). Ook in België voorkomend (Recht, L).

P. lucidum (Meigen) nov. comb. Faun. nov. spec. Flevopolder (A); Oirschot (V); Leende-Strijk (V); Susteren (L); Echt (A, G); Elsloo (L); Bunder Bos (A, G, L); Etzenrade (G, L); Brunssum (A); Bemelen, Rijckholt (Savelsbos) en Cadier (Riesenberg) (alles L). Ook in België (Malmédy, L) en het aan Zuid-Limburg grenzende deel van Duitsland waargenomen (Mindergangelt, L).

Neocnemodon brevidens (Egger). Hopel, 25.V.1974, ♀; Etzenrade, 7.VI.1975, 3 ♂ en 4 ♀; Cadier (Riesenberg), 8.VI.1975, ♂. Zeldzame soort.

N. latitarsis (Egger). Plasmolen, 10. VIII.1965, ♂, leg. H. Lambeck. Zeldzaam.

Chrysogaster splendens (Meigen). Mechelen, 15.VI.1975, ♀. Zeldzaam.

Cheliosia rotundiventris Becker. Evenals Van der Goot had ik onder *Ch. vernalis* een aantal exemplaren geplaatst met een aanduiding: deze soort? Naar aanleiding van het artikel van Van der Goot (1979) heb ik deze exemplaren bekeken op basis van de door hem gegeven kenmerken. Tot *Ch. rotundiventris* behoren de volgende exemplaren: Colmont, 25.IV.1962, 6 ♂ en 11 ♀; Echt, De Doort, 20.V.1962, ♂; Cadier, Riesenberg, 5.V.1970, ♂ en Bunder Bos, 16.V.1970, ♂.

Ch. ruficollis Becker. Een ander deel van de boven aangegeven exemplaren komen overeen met Van der Goots beschrijving van deze soort: Bunder Bos, 24.IV.1962, ♂; Geulle, Armenbos, 24.IV.1962, ♀; Rijckholt, Eysder Bossen, 21.IV.1962, ♂; Bunder Bos, 16.IV.1967, ♂; Bunde, 17.IV.1967, ♂ en Bunder Bos, 14.V.1967, ♂.

Opvallend is, dat met deze determinaties bijna al mijn april *vernaria*'s verdwenen zijn!

Volucella inflata (Fabricius). Susteren, 23.V.1976, ♂. Zeldzaam.

V. zonaria (Poda). Rotterdam, 20.VIII.1979, ♂. Eindelijk weer een exemplaar van deze zeldzame trekker.

Eumerus flavitarsis Zetterstedt. Bilthoven, 23.VI.1974, ♀ en Schinveld, 14.VI.1975, ♂. Zeldzame soort.

Chlorrhina pachymera Egger. Echt, De Doort, 11.V.1974, 3 ♂; 12.V.1974, 9 ♂ en 3 ♀; 15.V.1976, 2 ♂ en 22.V.1976, 2 ♂ en 3 ♀. In de jaren 1974-1976 (daarna heb ik de vindplaats niet meer bezocht) was de soort, die pas weinig jaren uit ons land bekend is, stellig niet zeldzaam (althans te Echt). Opvallend hierbij is dat de soort in vroegere jaren, toen er toch ook veel bij Echt verzameld is, hier niet gevonden is. Dit lijkt op immigratie te wijzen.

Xylota Meigen. Wanneer we de huidige opvattingen met die van Sack (1932) vergelijken, zien we, voor zover ons gebied betreft, o.a. de twee volgende wijzigingen: er is een nieuwe soort: *X. meigeniana* Stackelberg bij gekomen en *X. coeruleiventris* Zetterstedt is uit de synonomie van *X. florum* (Fabricius) gehaald en erkend als goede soort.

X. meigeniana Stackelberg. Faun. nov. spec. Reeds langere tijd had ik enkele exemplaren van het genus *Xylota* apart geplaatst. Wat habitus betreft stonden ze in tussen *X. abiens* Meigen en *X. florum*. Verdere studie leverde als resultaat, dat ze tot *X. meigeniana* behoren. Deze lijkt een bewoner van het Brabantse gebied te wezen. Ik ken ze nu van: Best (13.VI.1966, 1 ex.; 12.VII.1972, 1 ex.; 15.VII.1972, 7 ex.; 18.VI.1974, 1 ex. (alles A); 3.VI.1973, ♂ en ♀ (L, leg. H. J. van der Krift) en 20.VI.1967, 2 ♀ (V)); Oirschot (10.VIII.1972, 3 ♂ en 2 ♀ (L); 1.VII.1967, 2 ♂; 1.VIII.1967, ♂ en 2 ♀; 16.VII.1968, ♀ en 26.VI.1968, ♀ (alles V)); Nederwetten (20.VI.1967, ♂ (V)) en Arcen (19.VII.1975, 1 ex. (A)).

X. abiens Meigen zelf heeft een veel grotere verspreiding. De volgende vindplaatsen geven de verspreiding aan, zoals die uit de collecties van Van Aartsen en Lucas blijkt: Denekamp (Ageler Broek), Losser, Delden (algemeen), Gortel, Winterswijk (algemeen), Breda, Ulvenhout, Oirschot, Best, Arcen, Venlo, Swalmen, Echt, Susteren, Etzenrade, Bunder Bos en Holseter Bos. Vliegtijd: 19.V—17.VIII.

X. coeruleiventris Zetterstedt is een bergsoort. In het Alpengebied trof ik deze soort zeer algemeen aan; de echte *X. florum* is daar echter zeldzaam (volgens mijn gegevens). De soort is nog niet uit Nederland bekend, maar haar voorkomen hier is niet onmogelijk, daar ik de soort aantrof in de collectie-Lambeck (nu in mijn bezit) uit het Ardennengebied nl. Malmédy, Tros Marts, 6.VI.1966, 3 ♂ en 1 ♀; id., 7.VI.1966, 2 ♂ en van de Hautes Fagnes, 8.VI.1960, ♂. De soort is nieuw voor België.

X. florum (Fabricius). *X. florum* is uit N., O., Z. en centrum bekend en stellig niet zeldzaam. In de collecties van Van Aartsen en Lucas bevinden zich exemplaren van: Oude Mirdum, Westervelde (Dr.), Enschede, Delden, Nunspeet, Winterswijk, Lage Vuursche, Ulvenhout, Oisterwijk, Best, Venlo, Vlodrop, Etzenrade, Brunssum, Geulhem, Vilt, Bunder Bos, Cadier, Rijckholt (Savelsbos), Epen (Onderste Bos) en Holseter Bos.

Tenslotte geef ik hier nog een tabelletje om de „*nemorum*”-achtige soorten van het genus *Xylota* te onderscheiden.

1a. ♂♂	2
b. ♀♀	6
2a. Achterste trochanters met min of meer ontwikkelde tandvormige uitwas	3
b. Achterste trochanters zonder tandvormige uitwas. Hypopygium licht behaard. Derde paar poten zwart met gele knieën. Dij 3 relatief sterk verdikt en scheen 3 vrij sterk gekromd, aan de binnenzijde met korte, even lange, zwarte haartjes bedekt. Achterlijf relatief kort, de gele vlekjes vierkant of zelfs breder dan lang.	<i>X. nemorum</i> (Fabricius).
3a. Hypopygium met licht gekleurde haren. Kleinere soorten (8-11 mm.)	4
b. Hypopygium met zwarte haren. Grotere soorten (10-13 mm.)	5
4a. Voorste deel van het mesopleuron fel metalig glanzend, zonder aanslag. Tophelft van de vleugels donkerder dan de basale helft. Achterlijf slanker, de vlekjes op segment 2 langer dan breed.	<i>X. meigeniana</i> Stackelberg.
b. Mesopleuron over de gehele afstand bedekt met fijne grijze aanslag, meer of minder dof. Vleugels gelijkmatig licht. Achterlijf korter dan bij <i>X. meigeniana</i> (langer dan bij <i>X. nemorum</i>), de vlekjes op het tweede segment ongeveer vierkant.	<i>X. abiens</i> Meigen.
5a. Dij 3 op het voor-dorsale en achter-(binnen-) oppervlak met matig lange, afstaande, licht getinte beharing. Achterlijf langer en slanker, de vlekken langer dan breed.	<i>X. florum</i> (Fabricius).
b. Dij 3 met korte beharing. Achterlijf korter en breder, de vlekken breder dan lang.	<i>X. coeruleiventris</i> Zetterstedt.
6a. Schenen slechts aan de basis geel of bruinachtig. Dij 3 sterk verdikt. Achterlijf als bij het ♂.	<i>X. nemorum</i> (Fabricius).
b. Schenen op het basale derde deel geel of witachtig. Achterlijf langer en slanker dan bij <i>X. nemorum</i> .	7
7a. Voorste deel van het mesopleuron fel glanzend, zonder aanslag. Tophelft van de vleugels donkerder dan de basale helft.	<i>X. meigeniana</i> Stackelberg.
b. Voorste deel van het mesopleuron bedekt met fijne grijsachtige aanslag, meer of minder dof. Vleugeltophelft niet verdonkerd.	8
8a. Achterste schenen op het basale derde deel geel, de grens tussen de gele en de zwarte kleur op alle schenen scherp. Grotere soorten (10-13 mm.).	Zie onder 5.
b. Achterste schenen slechts aan de basis zelf geel; de grens tussen de gele en de zwarte kleur op alle schenen niet scherp. Kleinere soort (8-10 mm.).	<i>X. abiens</i> Meigen.

LITERATUUR

- Dusek, J. & P. Laska, 1976. European species of *Metasyrphus*: key, descriptions and notes. — *Acta ent. bohemoslovaca* 73 (4): 263-282.

- Goot, V. S. van der, 1971. Nederlandse vindplaatsen en data van de *Sphaerophoria menthastri*-groep — *Ent. Ber., Amst.* 31: 176-182.
- , 1979. Enkele zweefvliegsoorten van Nederland. — *Ent. Ber., Amst.* 39: 113-115.
- , en J. A. W. Lucas, 1964. Aantekeningen over Nederlandse Syrphiden. — *Ent. Ber., Amst.* 24: 3-13.
- , en J. A. W. Lucas, 1967. Zweefvliegvangsten in 1966. — *Ent. Ber., Amst.* 27: 198-200.
- Lucas, J. A. W., 1969. De Nederlandse vertegenwoordigers van de Syrphinae. — *Ent. Ber., Amst.* 29: 134-139.
- , 1976. New species of the genus *Pipizella* Rondani, 1856. — *Publicaties natuurrh. Genoot. Limburg* 26 (1/3): 5-11.
- Sack, P., 1932. Syrphidae. — *Fliegen palaearkt. Reg.* 31: 1-451, pl. 1-18.

Immanuel Kantstraat 91, 3076 DG Rotterdam

INTERESSANTE WAARNEMING AAN LUCANUS CERVUS (LINNAEUS) (COL., LUCANIDAE). In juli 1979 was ik met vakantie in Weißenstein (Karintië, Oostenrijk). De plaats ligt in het dal van de Drau boven Villach met aan de ene kant maisvelden en aan de andere kant de bergen. Al op de dag van aankomst zag ik een ♂ van het vliegend hert in de zon op een muur van het huis zitten. Tijdens mijn verblijf van 4-18 juli zag ik iedere dag af en toe een exemplaar zitten zonnen, maar tegen half zeven in de vooravond veranderde het gedrag. De kevers werden nu duidelijk actief. Ik trof ze dan aan in het gras, op bloemen en op muren, soms wel 10 stuks per keer. Ook zag ik regelmatig overvliegende kevers.

Dat tussen de beide seksen (resp. tussen de kevers onderling) een communicatie-systeem bestaat, blijkt uit de volgende waarneming. Om $\pm$ 3 uur 's middags zag ik een ♀ in een gat van een vermolmd boomstronk wegkruipen. Op een afstand van ongeveer twee meter lag een steenhoopje. Het ♀ kon ik niet meer met mijn vingers pakken, maar wel zag ik nog juist de achterkant van haar schilden. Ik begon daarom het hout rondom het gat met een zakmes wat weg te snijden. Terwijl ik daarmee bezig was hoorde ik het dier opeens een hoog piepend geluid maken, wat ze zo'n vijf minuten volhield. Plotseling zag ik toen zeker acht kevers hun kop uit de steenhoop steken, vijf mannetjes en drie wijfjes, maar alle aan de kant waar ik bezig was. Hun sprietten waren daarbij druk in beweging. Toen ik opstond kropen de kevers weer achteruit terug in de hoop stenen. Ik ben er volkomen zeker van, dat ze vóór het uithalen van het ♀ niet te zien waren.

L. J. van Deventer, Saturnusstraat 9, 5694 TH Son en Breugel.

APATURA IRIS (LINNAEUS) IN DE ACHTERHOEK (LEP., NYMPHALIDAE).

Zeer onlangs werd ik geïnformeerd over een waarneming van *Apatura iris* die in 1979 te Winterswijk werd gedaan. Daar deze soort nu niet bepaald één van onze algemeenste dagvlinders is, lijkt publikatie ervan me wel gewenst.

De vlinder werd waargenomen op 28.VII.1979 op een tuin- en keukenafvalhoop bij een woning. Na de confrontatie vloog het dier in een nabijstaande wilg, waar zij (het bleek een ♀ te zijn) eieren begon te leggen. De waarnemer nam een aantal ervan mee naar huis, waar ze op 6.VIII uitkwamen. Op 13.VIII vervelden de rupsjes voor de eerste maal en 2.IX verwisselden ze nogmaals van huid. Ze aten zeer traag van het wilgeblad en groeiden heel langzaam. Tijdens de overwintering zijn de rupsjes dood gegaan. Ze werden bewaard in een onverwarmde schuur. Om de waarneming te controleren heb ik de dode rupsjes meegenomen. Ze bleken inderdaad van *A. iris* te zijn.

W. Poppe, Bargerstege 80, 7103 DR Winterswijk.